

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 71/12
Luxembourg, 5. junij 2012

Sodba v zadevi C-489/10
Kazenski postopek proti Łukaszu Marcinu Bondi

Izključitev kmeta od kmetijske pomoči zaradi neresnične izjave o obdelovalni površini ne izključuje izreka kazenske sankcije za isto dejanje

Taka izključitev od pomoči, ki jo določa pravo Unije, ni kazenska sankcija

Evropska ureditev kmetijskih pomoči¹ določa izplačilo teh pomoči, med drugim, glede na površino, ki jo prijavi kmet (enotno plačilo na površino). Če se po pregledu ugotovi, da razlika med ugotovljeno površino in površino, ki jo je prijavil kmet, znaša več kot 30 %, se za zadevno leto pomoč ne dodeli. Če je razlika večja od 50 %, kmet poleg tega ne prejme pomoči v znesku, ki ustreza razliki med dejansko in prijavljeno površino, v obdobju treh koledarskih let po koledarskem letu ugotovitve.

Poljski kazenski zakonik določa zaporno kazen od treh mesecev do petih let za osebo, ki zato, da bi pridobila subvencijo, predloži ponarejen ali spremenjen dokument ali dokument z neresničnimi ali potvorjenimi podatki ali goljufivo pisno izjavo glede pomembnih okoliščin.

Ł. M. Bondi je leta 2005 pri regionalnem uradu agencije za prestrukturiranje in modernizacijo kmetijstva na Poljskem vložil zahtevek za odobritev enotnega plačila na površino za leto 2005. V tem zahtevku je predložil neresnično izjavo o velikosti obdelanih kmetijskih površin in poljščinah, ki jih na teh površinah prideluje, saj je v njej precenil površino, namenjeno kmetijstvu, in namesto 113,49 hektarja navedel 212,78 hektarja.

Direktor tega urada je z odločbo iz leta 2006 Ł. M. Bondi zavrnil enotno plačilo na površino za leto 2005 in mu naložil sankcijo v obliki izgube pravic do enotnega plačila na površino v višini zneska razlike med dejansko in prijavljeno površino za naslednja tri koledarska leta.

Sąd Rejonowy w Goleniowie (okrajno sodišče v Goleniówu, Poljska) je s sodbo z dne 14. julija 2009 Ł. M. Bondo na podlagi kazenskega zakonika obsodilo zaradi goljufije pri pridobitvi subvencije, ker je zato, da pridobi subvencijo, podal lažno izjavo o dejstvih, ki so bistvena za odobritev enotnega plačila na površino. Ł. M. Bondi je bila zato izrečena pogojna obsodba z določeno kaznijo osem mesecev zopora s preizkusno dobo dveh let in denarna kazen v višini 80 dnevni zneskov po 20 PLN (skoraj 400 EUR). Ł. M. Bondi se je zoper to sodbo pritožil.

Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), pri katerem poteka postopek s kasacijsko pritožbo, sprašuje Sodišče, ali so ukrepi, s katerimi je kmet izključen od pomoči za leto, za katero je predložil neresnično izjavo o upravičeni površini, in s katerimi se pomoč, ki bi jo lahko zahteval za naslednja tri koledarska leta, zniža za znesek, ki ustreza razliki med prijavljeno in ugotovljeno površino, kazenske sankcije, ki izključujejo kazenski postopek proti Ł. M. Bondi za isto dejanje na podlagi načela *ne bis in idem* (prepoved dvojnega pregona za isto dejanje), določenega v poljskem zakoniku o kazenskem postopku.

Sodišče je opozorilo, da je že presodilo, da sankcije, določene v predpisih skupne kmetijske politike, kot je začasna izključitev gospodarskega subjekta iz sistema pomoči, niso kazenske. Menilo je namreč, da so take izključitve namenjene boju proti številnim nepravilnostim, ki so

¹ Uredba Komisije (ES) št. 1973/2004 z dne 29. oktobra 2004 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1782/2003 v zvezi s shemami podpor, iz naslova IV in IVa navedene uredbe, glede uporabe zemljišč v prahi za proizvodnjo surovin (UL L 345, str. 1).

storjene pri pomočeh v kmetijstvu in ki lahko z velikimi obremenitvami proračuna Unije ogrožajo ukrepe, ki jih institucije Skupnosti sprejmejo na tem področju za stabilizacijo trgov, podporo življenjske ravni kmetov in zagotovitev primernih cen pri dobavah potrošnikom.

Sodišče je navedlo, da se v obravnavanem primeru lahko le za subjekte, ki so zaprosili za pomoč iz zadevnega sistema pomoči, uporabijo zadevni ukrepi, kadar se izkaže, da podatki, ki so jih ti subjekti predložili v utemeljitev svojega zahtevka, niso resnični. Poleg tega je menilo, da so ti ukrepi poseben upravni instrument, ki je sestavni del specifičnega sistema pomoči in je namenjen zagotavljanju dobrega finančnega upravljanja javnih sredstev Unije.

Na podlagi teh preudarkov je Sodišče sklepalo, da so zadevni ukrepi upravne narave.

Te narave ne omaja sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice glede pojma „kazenski postopek“². Sodišče je v zvezi s tem ugotovilo, da so za opredelitev tega pojma upoštevna tri merila. Prvo merilo je pravna opredelitev kršitve v nacionalnem pravu, drugo je narava kršitve in tretje je vrsta in teža sankcije, ki se lahko izreče kršitelju.

Glede prvega merila je Sodišče navedlo, da se v pravu Unije ukrepi, s katerimi se kmeta izključi od pomoči, ne štejejo za kazenske.

Glede drugega merila je Sodišče menilo, da je mogoče te ukrepe uporabiti le za gospodarske subjekte, ki uporabijo zadevni sistem pomoči, in da cilj teh ukrepov ni represiven, ampak gre v bistvu za to, da se upravljanje sredstev Unije zaščiti z začasno izključitvijo upravičenca, ki je v zahtevku za pomoč podal neresnične izjave. Po mnenju Sodišča nerepresivnost teh ukrepov potrjuje tudi dejstvo, da je pogoj za zmanjšanje zneska pomoči, ki ga je mogoče kmetu izplačati v letih, ki sledijo letu, v katerem je bila ugotovljena nepravilnost, predložitev zahtevka za ta leta.

Glede tretjega merila je Sodišče menilo, da je edini učinek sankcij, določenih v pravu Unije, to, da se zadevnemu kmetu odvzame možnost, da pridobi pomoč, in da je pogoj za zmanjšanje zneska pomoči, ki ga je mogoče kmetu izplačati v letih, ki sledijo letu, v katerem je bila ugotovljena nepravilnost, predložitev zahtevka za ta leta, tako da teh sankcij ni mogoče enačiti s kazenskimi sankcijami.

Zato je Sodišče ugotovilo, da takih sankcij ni mogoče opredeliti za kazenske.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

² Člen 4(1) Protokola št. 7 k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki je bil podpisan v Strasbourgu 22. novembra 1984.